

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 32. Impedimentum Ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Etavit nuptias cum Abiaca uxore David patris sui 3. Reg. 2. Quia nullam cum ipsa habuit affinitatem; cum David, teste Scriptura, non cognoverit eam. Illa tamen cupiditas Adoniae temeraria fuit, & contraria publicae honestati.

CAPUT XXXI.

Impedimentum publicae honestatis.

249 **P**ublica honestas est propinquitas orta ex sponsalibus validis, vel matrimonio rato, nondum consummato. Ob quam Ecclesia iudicavit indecorum, & publicae honestati contrarium, cum tali propinquitate intrare matrimonium. Et, si quidem oritur ex sponsalibus validis, iure novo Tridentini sess. 24. c. 3. (quo sublatum est impedimentum ex sponsalibus invalidis) solum dirimit matrimonium in primo gradu; tamen iure veteri dirimeret usque ad quartum gradum. Neque hoc impedimentum morte finitur, cap. *si quis deponserit* 27. q. 2. Nec cessat per voluntariam ex mutuo consensu sponsalium dissolutionem. Quia Ecclesia impedimentum istud, semel contractum, voluit esse perpetuum, cap. *si quis deponserit* eod. Atque ita Romae (approbante Alexandro VIII.) 6. Julii 1658. decisum est à S. Congregatione, prout videre est apud Fagnanum ad cap. *ad audientiam* de sponsal. num. 29. Opposita proinde Barbosa sententia non est amplius audienda: cum decisionem illam S. Congregationis Alexandri VII. mandaverit deinceps observari.

250 **S**i autem publica honestas oritur ex matrimonio rato, extenditur usque ad quartum gradum, sicut olim, uti Pius V. declaravit Bulla ad Romanum anno 1568. edita. In ea quippe declaravit, impedimentum publicae honestatis ex matrimonio rato, durare adhuc in omnibus casibus, & gradibus, quibus de iure veteri, ante Tridentinum, introductum erat, idque procedit etiam matrimonium, ex quo oritur, sit irritum ex quacumque causa, praeterquam ex defectu consensûs, prout S. Congregatio declaravit apud Fagnanum ad cap. *na nos* de sponsal. impub. n. 24. Unde corrigendi imprimis sunt Toletus & Lopez, scribentes impedimentum honestatis ex matrimonio rato finire in primo gradu. Cum ante Tridentinum extenderetur ad quartum gradum, testeque Pio V. in Bulla citata, Tridentinum nihil innovaverit circa hoc impedimentum, oritur ex matrimonio rato. Et licet Sanchez l. 7. de matrim. disput. 70. n. 13. & Natalis Alexander de matrim. l. 2. c. 4. a. 10. regulâ 5. censcant istud impedimentum non oriri ex matrimonio invalido ob clandestinitatem, seu defectum praesentiae Parochi & testium: contrarium sequitur ex dictis; ex eo utique quod usque ad quartum gradum oritur ex matrimonio, ex alia quacumque causa invalido, praeterquam ex defectu consensûs, ut multis probat Fagnanus ad cap. *ad audientiam* de sponsalib. & matrim. à num. 20. ad 29. Neque enim matrimonium nullum ex defectu clandestinitatis, nullum est ex defectu consensûs naturalis, tamen ad validum matrimonium nunc insufficientis; neque inhabilitas per clandestinitatem inducta, est inhabilitas ad naturalem consensum, sed ad effectum illius de iure positivo.

CAPUT XXXII.

Impedimentum Ordinis.

251 **O**mnis & solus Ordo sacer matrimonium dirimit. Tridentinum sess. 24. c. 9. Et ideo Presbyter, Diaconus, Subdiaconus matrimonium invalidè contrahit, contrahendoque irregularitatem incurrit, cap. 1. & 2. qui Clerici vel voventes. Necnon excommunicationem. Clement. un. de consanguinit.

Tom. III.

Istud verò impedimentum non solum incurritur ratione solemnis voti castitatis, annexi sacro Ordini; sed immediatè etiam ratione legis Ecclesiasticae, sic statuentis, in reverentiam sacrae Ordinationis. Cum Ordo numeretur ut impedimentum distinctum à voto, idque Tridentinum infinet sess. 2. c. 9. *si quis dixerit Clericos in sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares castitatem professos, posse matrimonium contrahere, contractumque validum esse, non obstante lege Ecclesiastica pro dictis Clericis, vel voto pro Religiosis, anathema sit.* Efficaciisque id ipsum colligitur ex Canonibus antiquis, Decretisque veterum Pontificum & Conciliorum, quibus obligatio continentiae absolute & simpliciter sacro Ordine initiatis imponitur, matrimoniumque interdicitur; nulla facta mentione voti. Siquidem omnia ferè praeter Concilia legem continentiae sacro Ordine initiatis praescribunt, usque matrimonii, antè initi, abstinere iubent. Enimverò indubitatum est, Niceno Concilio antiquiora fuisse in Oriente Ancyranum, & in Occidente Eliberitanum. Ancyranum verò can. 10. dispensat ab illa continentiae lege solos illos Diaconos, qui ante suam Ordinationem expresse protestati sunt, nec posse, nec velle se ab uxore abstinere. Eliberitanum autem can. 33. *placuit in totum prohiberi Episcopis, Presbyteris, Diaconibus, & Subdiaconibus postis in ministerio, abstinere se à conjugibus, & non generare filios: quicumque verò fecerit, ab honore Clericatus exterminetur.* Nicenum I. can. 3. statuit, non Episcopo, non Presbytero, non Diacono licere subintroductam habere mulierem, nisi fortè aut matrem, aut sororem, aut amitam, vel eas tantam personas, quae omnem suspensionem carnalis conversationis subterfugiant. Concilium Neocaesariense cap. 1. statuit, Presbyterum, si uxorem duxerit, ab Ordine deponendum: si verò fornicatus fuerit, vel adulterium perpetraverit, amplius puniri, & ad poenitentiam redigi debere. Cartaginense V. can. 2. *placuit & condempnari sacrosanctos Antistes, & Dei Sacerdotes, & Levitas continentis esse in omnibus... ut quod Apostoli docuerunt, & ipsa servavit Antiquitas, nos quoque custodiamus. Ab universis Episcopis dictum est: omnibus placet, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & qui Sacramenta contrahant, pudicitiae custodes, etiam se ab uxoribus continent.* Cartaginense V. can. 3. *placuit Episcopos, & Presbyteros, & Diaconos, secundum priora statuta, etiam ab uxoribus continere. Quod nisi fecerint, ab Ecclesiastico removeantur officio. Ceteros autem Clericos ad hoc non cogi, sed secundum uniuscuiusque Ecclesiae consuetudinem observari debere.* Arclatense II. can. 2. *assumi aliquem ad Sacerdotium non posse sub matrimonii vinculo constitutum, nisi fuerit promissa conversio. Et can. 3. si quis de Clericis, à gradu Diaconatus in solatio suo mulierem, praeter aviam, & matrem, & neptem, sororem, filiam, vel conversam secum uxorem habere praesumpserit, à communione alienum habeatur.* Siricius Papa epist. ad Himerium Tarraconensem c. 7. continentiae legem in sacro Ordine initiatis renovat, sed ultra Diaconos non extendit, uti nec Innocentius I. epist. 2. & 3. In Concilio Agateni can. 9. Siricii Decretum renovatur. Et similiter Turonense I. Presbyteris tantum & Levitis conubii usum interdicit. Leo I. epist. 82. ad Anastasium Episc. Thessalon. *ne Subdiaconis quidem (secundum Romanum morem) conubium carnale concedatur.* Concilium Turonense II. Subdiaconos, Diaconos, & Presbyteros deponit, si ab uxoribus suis non abstineant. Subsecuta Concilia id ipsum prohibere. Ante beatum tamen Gregorium id non fuit Subdiaconis generatim in omnibus Ecclesiis prohibitum, cum in Sicilia aliter observaretur. Verum ipse Gregorius Magus

1. 1. epist. 42. Romanam morem de continentia Subdiaconorum sic induxit, ut qui, ante prohibitionem, uxores duxerant, nec castitatem promiserant, compellendi non essent ab uxoribus, seu earum usu separari. Sic tamen ut *ab praesenti die Episcopi omnibus dicatur, ut nullum Subdiaconum facere praesumant, nisi se victurum castè promiserit.* Post cuius tempora non fuit amplius in Subdiaconis toleratum, ut fuis uxoribus uterentur.
- 253 Nec sola antiqua Concilia, Summique Pontifices, sed & veteres Patres, etiam Græci, cœlibatum Sacerdotum adstruunt, nullâ factâ voti mentione. Eusebius l. 3. Demonstrat. Evangel. c. 9. Epiphanius ad finem operis contra hæreses. Basilii Magni epist. 198. Chryostomus homil. 2. de patientia Job. Gregorius Nyssenus lib. de virginit. c. ult. Ambrosius l. 1. de Offic. c. ult. Hieronymus l. 1. contra Jovinian. &c.
- 254 Opposita Græcorum (utentium uxoribus ante sacram Ordinationem ductis, uxores tamen post suam Ordinationem non ducentium) consuetudo quinto demum sæculo, paulò ante Synodum quini-sextam, invalescere cœpit, ut constat ex Hieronymo diu in Oriente versato, contra Vigilantium sic scribente: *quid facient Orientis Ecclesia? quid Aegypti, & Sedis Apostolica? qua aut virgines Clericos accipiunt, aut continent; aut, si uxores habuerint, mariti esse desistant?*
- 255 Ceterum etiam matrimonia Clericorum, in sacris existentium, in Ecclesia apud Latinos semper fuerint prohibita; non fuerunt tamen semper invalida, ut colligitur ex citatis Canonibus Conciliorum Ancyrani & Neocæsariensis, constatque ex Concilio Cartag. V. can. 3. Arauficano can. 23. & 24. Turonensi l. can. 2. Nec certè Siricius & Innoc. matrimonia huiusmodi irritarunt. Quando irritari cœperint, planè non constat. Id primis mille annis lege universali in Ecclesia Latina factum non esse censet Merbesius de matrim. differt. 72. Imò nec ante Concilium Lateranense II. anni 1139. Contrarium tamen probatur ex canone *Presbyteris* dist. 27. qui canon in Summario dicitur esse Calixti II. sed in correctione Romana esse dicitur Urbani II. circa annum 1090. editus. Ibi enim sic habetur: *Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, & Monachis concubinas habere, seu matrimonia contrahere penitus interdicitur: contracta quoque matrimonia ab huiusmodi personis diijungi, & personas ad poenitentiam redigi debere, juxta sacrorum Canonum diffinitiones judicamus.* Juxta priorum ergo Canonum diffinitiones Ordo sacer erat impedimentum dirimens. Quod postea in dicto Concilio Lateran. II. sub Innocentio II. & alio Lateran. sub Alexandro III. & in Remensi sub Eugenio III. rursus fuit expressè declaratum. Et aliquando quidem continentia votum facere iussi sunt sacris Ordinibus initiandi. Verùm Ecclesia Orientalis, ut dicitur cap. *olim* de Cler. conjug. *votum continentie* non admittit. Græci tamen, seu Orientales, cum Latinis conveniant, sacrum Ordinem esse impedimentum dirimens matrimonium postea contractum. Igitur Ordo sacer, etiam independentè à voto, matrimonium postea contractum dirimit. Maxime cum usus voti expressi, olim per sacros Canones præcepti, in desuetudinem abierit. Neque sacri Ordinis susceptio alio sensu hodie censetur continentia professio, nisi quatenus eum Ordinem suscipiens eo ipso censetur se prædictæ legi Ecclesiasticæ subijcere, illiusque vinculo ex virtute religionis in sacri Ordinis reverentiam se subijcere, nisi expressum animum habeat se non subijciendi, nec votendi. Quo nihilominus casu vi dictæ legis Ecclesiasticæ, & non vi voti (cujus effectus animus ille repugnat) adhuc invalidè con-

traheret matrimonium, qui post sacram Ordinationem illud contraheret. Videri potest S. Thomas Supplem. q. 53. a. 3. ad 2. ubi dicit, quòd *Ordo sacer ubique impedit matrimonium contrahendum* (tam scilicet apud Græcos, quam apud Latinos) *quamvis non habeat ubique votum annexum.*

CAPUT XXXIII.

Casus mirabilis de conjugato, qui, uxorem solò existmans mortuam, absque consensu ipsius sacros Ordines, etiam Sacerdotium, atque Pastoratum suscepit.

Itius non ita pridem Coloniae relicto, cui vacabat, Philoiphia cursu, Cajam accepit uxorem. Deinde Hollandicæ militiæ adscriptus, cumque aliis ad concidendam classem evocatus, uxorem reliquit graviter ægrotantem. Post multos menses cum classe redux eam non inveniens in loco ubi eam reliquerat, fidem adhibuit testimonio cujusdam, sine certis indicis narrantis ipsam obiisse. Idèdque de consilio Constans imperiti, cui rem, ut proximè deducenda est, exposuit, sacros Ordines suscepit, & exercuit, etiam Presbyteratum. Interè uxor ipsam undique conquistam tandem invenit, & nihilominus Pastoratum ipse suscepit, admirativèque, ipsa non invitâ, nec reclamante.

Quæritur 1. an sacros Ordines taliter suscipi- 257

piendo peccarit?

2. an eos exercere potuerit, postquam uxore 258

rem superstitem scivit?

3. an uxori petenti debitum reddere debue- 259

rit?

4. an Pastoratum vel aliud Beneficium Ec- 260

clesiasticum suscipere potuerit?

5. an exequi potuerit officium Pastoris? 261

Ad primum respondeo, ipsum procul dubio 262

peccasse, sacros Ordines suscipiendo, absque certo nuntio de morte uxoris. Quemadmodum enim

conjugatus, absque certo nuntio de morte uxoris,

ad alias nuptias convolare nequit, ut videtur

cap. sequenti; ita nec ad sacros Ordines. Maxi-

mè cum nullus conjugatorum sit ad sacros Ordi-

nes promovendus, nisi ab uxore continentiam pro-

fitente fuerit absolutus, cap. *conjugatus*, & cap. *sa-*

nè de converti. conjugat. Qui enim uxore non

continentente, neque divortii causam per adalte-

rium dante, sacrum Ordinem suscipit, mortaliter

peccat, nisi per credulitatem de morte uxoris mo-

raliter certam excusetur. Si enim de morte ipsius

solum habeat credulitatem probabilem & incer-

tam, exponit se discrimini contra sacros Canones

in re gravissima faciendi, atque adeò graviter

peccat.

Ad secundum, quartum & quintum respon-

deo, sacros Ordines, uxore non continentente

susceptos, absque consensu uxoris exercere non

potuisse, nec Beneficium vel Officium Ecclesi-

asticum obtinere, minus exercere, postquam uxorem

superstitem scivit. Quia Joannes XIII. extra-

trav. antiquæ de voto & voti redempt. *authoritate*

Apostolicæ districtius inhibet, ne quisquam, du-

rante matrimonio, nondum etiam consummato,

aliquem de sacris Ordinibus presumat suscipere,

nisi prout sacris Canonibus noveris convenire: a-

dèdque non sine certo nuntio de morte uxoris,

vel de consensu ipsius continentiam profitentis.

Quòd si factis à quoquam forsitan attentatum fue-

rit, ordinamus, quòd nec matrimonio soluto (quan-

to minus durante) in sic suscepto Ordine minis-

trare, nec ad superiores Ordines provehi, nec ad ali-

quod Beneficium, vel Officium Ecclesiasticum va-

leat promoveri, nisi aliquam de religionibus ap-

probatis.... ipsum canonicè contigerit ingredi, at